

İmgelerle
Hastalıklar
2016

İmgelerle Hastalıklar 2016

Hazırlayanlar: Dr. Cengiz Yakıncı
Dr. Mustafa Özen

ISBN: 978-605-83435-0-4
Birinci baskı 2016

Baskı: Prestij Matbaacılık

Bu kitabın yayın hakkı Biruni Üniversitesine aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayıncısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Yazıların içerikleri yazarları bağlamaktadır.

Sunuş

“İmgelerle Hastalıklar 2016” yarışması; hastalıkları imgelerle anlatarak görsel sanatların tıp eğitiminde kullanımını teşvik etmek, tıbbi-görsel eğitim materyallerini artırmak, tıp eğitiminin daha keyifli, daha kolay şekilde akılda kalıcılığını sağlamak, genç yetenekleri tıbbi görsel alana kazandırmak ve bu alandaki çalışmalarını desteklemek, hasta eğitiminde elde edilen görselleri kullanmak ve bu sayede toplumun sağlık okuryazarlığı düzeyini artırmak amacıyla düzenlendi.

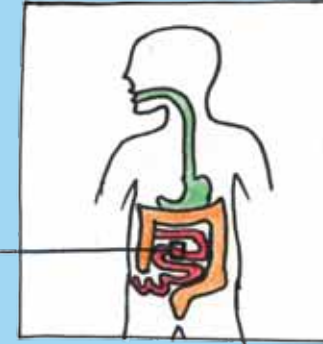
Son başvuru tarihi 15 Şubat 2016 olan yarışmaya 116 imge ile katılım gerçekleşti. Prof. Dr. Adnan Yüksel, Prof. Dr. Selim Arıncı, Prof. Dr. Zakir Azizov, Prof. Dr. Yusuf Çelik, Ayşe Denizli, Dr. Levent Efe, Yrd. Doç. Dr. Serdar Mutlu, Uzm. Dr. Rezzan Erguvan Önal, Doç. Dr. Fatih Özdemir, Prof. Dr. Mustafa Özen, Prof. Dr. Cengiz Yakıncı, Prof. Dr. Ayfer Yalçın tarafından yapılan jüri değerlendirmesi sonucunda birinciliği “giardiazis” imgesiyle Merve İsmihan İnan ve “Alzheimer hastalığı” imgesiyle Hafsa Çağdır; ikinciliği “raşitizm” imgesiyle Yeşim Kutlutürk ve “çölyak hastalığı” imgesiyle Süleyman Sezer Yüksel; üçüncülüğü “alerjik nezle” imgesiyle Merve İsmihan İnan ve “şizofreni” imgesiyle Elif Ovalı paylaştılar.

Yarışmayı başlatmamızda bizlere büyük destek veren Biruni Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Adnan Yüksel’e, değerlendirmeleriyle büyük emek harcayan jüri üyelerimize, görselleriyle yarışmamıza katkı sunan tüm katılımcılarımıza sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Hastalık imgeleri dilinin universal olması dolayısıyla yarışmada ortaya çıkan görsellerin sadece ülke tıbbına değil, dünya tıbbına da katkı sağlamasını umut ediyoruz. Hep birlikte daha iyiye, daha güzele ulaşabilme temennisiyle...

Dr. Cengiz Yakıncı
Dr. Mustafa Özen

Giardiazis

Giardiazis, bağırsağın en sık görülen parazit hastalığıdır. Fekal-oral yol ile bulaşır. Sıklıkla karın ağrısı, ishal, kötü kokulu yağlı dışkı, geğirme, şişkinlik, bulantı, kusma, kilo kaybı, ateş, yorgunluk yakınmalarına neden olur. Süreğen giardiazisi olan çocuklarda ise gelişme geriliği, kol ve bacak kaslarında erime, ödem, hâlsizlik ve kansızlık görülür. Taze dışkının mikroskop ile incelenmesi ve dışkıda giardia antijeninin ELİSA yöntemiyle araştırılması sonucu tanı konulur. Giardiazis tedavisinde kullanılan ana ilaç metronidazoldür. Tedavi süresi en az beş gündür. Giardiazis teşhisi konulan çocuklar yakınmaları olmasa bile bulaştırıcılığı engellemek için tedavi edilmelidir. Bulaşıcılığı önlemenin en iyi yolu kişisel hijyen, sık el yıkanması ve içme sularını kaynatmaktır. Anne sütü bebekler için koruyucudur.

Alzheimer Hastalığı

Alzheimer hastalığı; yakın bellek bozukluğunun görüldüğü, sinsi başlangıçlı, yavaş seyirli bir tempoyla ilerleyen, beyinde değişik alanların tutulmasıyla diğer bilişsel işlevlerinde bozulduğu, yüksek sıklıkta hastalığın herhangi bir döneminde nörodavranışsal bozuklukların eşlik ettiği bir hastalıktır. Yaş, hastalık için en önemli risk faktörüdür. Hastalığın sıklığı 65 ile 85 yaşları arasında, her beş yaş artışında iki katına çıkıp katlanarak artmaktadır. Tanı; hastadan alınan öykü, nörolojik muayene ve bilişsel işlevleri değerlendiren bazı testlerden yararlanılarak konulur. Bu hastalıkta görülen nörodavranışsal bozuklukları gidermede, günlük yaşam aktivitelerinin düzeltilmesinde veya hastalığın yavaşlatılmasında yararlı etkileri olan (antikolinesteraz inhibitörleri, memantin gibi) bazı ilaçlar kullanılabilir. Bununla birlikte günümüzde hastalığı tümüyle durdurabilecek bir ilaç yoktur.

Dr. Yüksel KABLAN

Yarışma Birincisi

Hafsa ÇAĞDIR

Raşitizm

Raşitizm; güneş işiğından yok-sunluk ve gıdalarla alınan D vitamini eksikliği sonrası büyümekte olan kemiklerde mineral (kalsiyum, fosfor) depolanmasındaki bozukluk sonucu ortaya çıkan hastalıktır. Sıklıkla 3-24 ay arası bebeklerde görülür. Belirtileri: huzursuzluk, ensede anormal terleme, kafada ve göğüs kafesinde şekil bozuklukları, bingıldağın normalden geniş olması ve geç kapanması, kaburgalarda tespih şeklinde çıkıntılar ve bacakta şekil (X bacak, O bacak) bozukluklarıdır. El bilek grafisinde uzun kemik uçlarında çanaklaşma, genişleme ve fırçalaşma görülür. Tedavide uygun yüksek doz D vitamini kullanılmalıdır. Raşitizmden korunmak için çocuğun beslenme şekline (anne sütü, mama) bakılmaksızın mutlaka günde 400 ünite D vitamini 24. ayın sonuna kadar verilmeli ve çocuğun güneş işiğını doğrudan (cam arkasından değil) alması sağlanmalıdır.

Çölyak Hastalığı

Genetik yatkınlığı olan bireylerde çevresel faktörlerin de etkisiyle tahıllardaki glutene karşı gelişen, kalıcı intoleransla belirgin, %0,5-1 oranında görülen bir ince bağırsak hastalığıdır. İshal, karın şişliği ve beslenme bozukluğuyla seyreden klasik çölyak tablosunun yanında çok değişik belirtiler verebilen atipik çölyak ya da bulgu vermeyen sessiz çölyak tipleri de vardır. Buğday, arpa, çavdar, yulaf gibi gluten içeren besinleri alırken büyüme ve gelişme geriliği yaşayanlara, kronik ishal, karın ağrısı, kusma, dişlerde mine hipoplazisi, boy kısalığı, puberte gecikmesi, tedaviye cevapsız demir eksikliği anemisi olanlara ve risk oluşturan hastalıkları bulunanlara çölyak hastalığı için doku transglutaminaz IgA bakılmalıdır. Kesin tanı duodenum endoskopik biyopsisiyle konur. Hastalığın tek tedavisi gluten içeren gıdaların ömür boyu diyetten çıkarılmasıdır.

Hastaların unlu gıda ihtiyacı glutensiz unlardan, mısır ve pirinç unundan karşılanmalıdır.

Alerjik Nezle

Genelde polen gibi bir alerjenle karşılaştıktan sonra burunda akıntı, hapşırma, kaşıntı ve tıkanıklık gibi yakınmaların ortaya çıkmasına alerjik rinit (saman nezlesi) denilmektedir. Bu şikâyetlere ilave olarak göz, burun ve damak kaşıntısı da eşlik etmektedir. Bu hastalar, kaşıntı nedeniyle sık sık elleriyle burunlarını yukarıya doğru itme hareketi yaparlar. İşte bu harekete alerjik selam denilmektedir. Bu hareketi uzun süre yapanlarda, burnun yukarıya kıvrıldığı yerde supratip çizgisi denilen yatay bir çizgi oluşur. Ayrıca, burundaki kanlanmaya bağlı olarak göz çevresindeki toplardamarlarda kan birikimi olur ve alt göz kapaklarının altında koyu mor halkalar oluşur.

Tanı, yakınmalar ve bunlara neden olan alerjeni belirlemek için yapılan deri testiyle konulur.

Alerjik rinitin tedavisinde, şikâyetleri tetikleyen alerjenlerden kaçınma ve ilaç tedavisi esastır.

Şizofreni

Şizofreni, algılama ve yorumlama biçiminde bozulmalarla birlikte kendine özgü bir içe kapanmanın olduğu ruhsal bir bozukluktur. Şizofreni genetik, biyolojik, çevresel ve psikolojik etkenler başta olmak üzere birçok etkenin bir araya gelmesiyle oluşur. Genellikle 45 yaş altında başlar ve kadın ile erkeklerde eşit oranda görülür. Şizofreninin farklı alt tiplerinde farklı belirtiler görülmekle birlikte genel olarak bu hastalıktaki belirtiler: Düşünce içeriğinde bozukluklar, işitsel ve görsel algılama bozuklukları, normal dışı davranışlar, ilgi-istek azlığı, zevk almama ve sosyal ortamlardan geri çekilmedir. Bu belirtiler kişinin iş, aile ve sosyal yaşamında zorluklara yol açar. Şizofrenide antipsikotik ilaçlarla tedavi esas olmakla birlikte, psiko-sosyal düzenlemeler de hastanın yaşam kalitesini artırır.

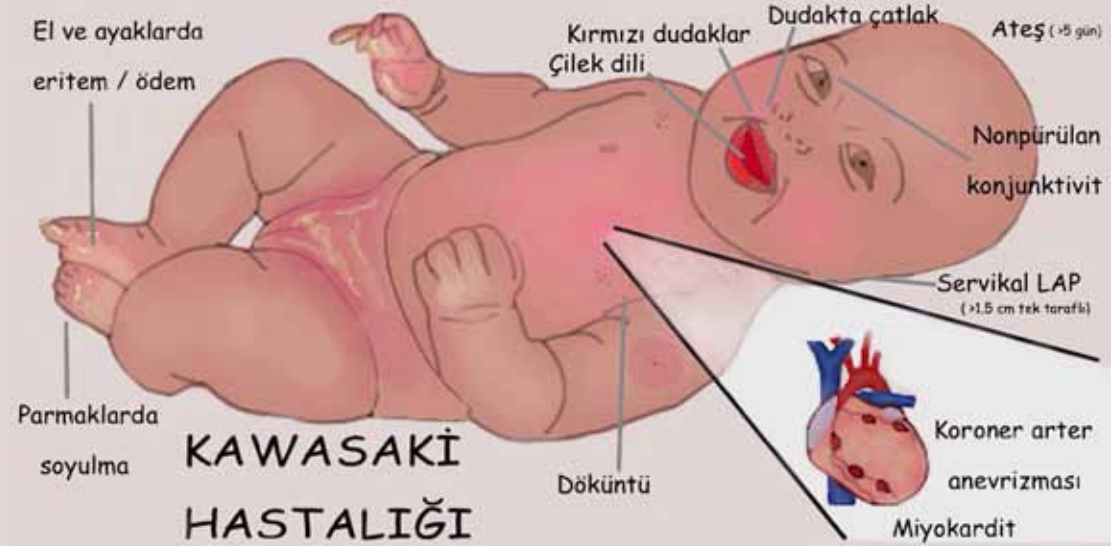

Kawasaki Hastalığı

Kawasaki hastalığı özellikle beş yaş altındaki çocuklarda görülen, sebebi tam olarak bilinmeyen bir hastalıktır. En az beş gün süren nedeni bulunamayan yüksek ateş, gözlerde akıntısız ve iltihapsiz kızarıklık, kasık bölgesinde belirgin olan deri döküntüsü, parlak ve çatlamış dudaklar, çilek dili olarak adlandırılan kırmızı dil, boyun bölgesindeki lenf düğümlerinde genellikle tek taraflı büyüme, el-ayak tabanlarında şişlik ve kızarıklığın ardından el-ayak parmak uçlarından başlayan deri soyulması oluşur. Verem aşısı izinde kızarıklık görülebilir. Kalbin tüm katmanlarında iltihaba neden olabilir. Erken tanı konulup tedavi başlanmayan çocuklarda kalbi besleyen damarların duvarında iltihaplanma, genişleme ve pıhtı oluşumu, hastalığın en korkulan bulgusudur.

Tedavide damar yolundan gamaglobülin olarak adlandırılan doğal antikorlar ve ağızdan yüksek doz aspirin verilmelidir.

İşeme Bozukluğu

Çocuklarda işeme bozukluğu, mesane denilen idrar torbasının tam olarak boşaltılamaması durumudur. İdrar kaçırma, damla damla idrar yapma, sık idrara gitme, işeme bozukluğu bulguları olabilir. Özellikle 3-8 yaş arası kız çocuklarında televizyona dalma, oyuna dalma; okul, oyun parkı gibi yerlerde tuvalet temizliğinden endişe edip tuvalete gitmeyi erteleme en önemli işeme bozukluğu nedenlerindedir. Çocuk, bacaklarını çaprazlayarak veya kız çocuklarında görülen **reverans oturuşu** ya da **Aziz Vincent selamlaması** olarak adlandırılan oturuşla çömelip ayak topuklarıyla idrar çıkış deliğini kapatır ve bu suretle kas gruplarının koordineli çalışmasının bozulmasına yol açar. Sonuçta idrarını tutamayan, damla damla idrar kaçıran, külotu sürekli ıslak çocuk tablosu ortaya çıkabilir.

Dr. Cihangir AKGÜN

Betül Sümeyye US

Karaciğer Yağlanması

Karaciğer yağlanması karaciğerde yağ depolanmasında artışa ve karaciğerde giderek artan yıkıma neden olan sinsi bir hastalıktır. Önde gelen nedenleri şişmanlık, şeker hastalığı ve kan yağlarında yükseklidir. Alkol ve bazı ilaçları kullananlarda ve safra kesesi alınanlarda karaciğer yağlanması riski artmaktadır. Eskiden masum bir durum olarak görülmüşse de günümüzde siroza bile yol açabildiği saptanmıştır. Hatta gelişmiş ülkelere karaciğer nakli ameliyatı gerektiren üçüncü en sık hastalık hâline gelmiştir. Başlangıçta genellikle karnın sağ üst kısmında hassasiyet dışında bir yakınma görülmez. Muayenede karaciğer büyümüştür. Tedavide en önemli adım kilo verme, egzersiz, aşırı kalori ve yağdan fakir diyetle beslenmedir.

Eskilerin dediği gibi: "Azıcık aşım, ağrısız başım."

Akut Romatizmal Ateş

Akut Romatizmal Ateş, A grubu beta hemolitik streptokok nedenli üst solunum yolu enfeksiyonlarından sonra ortaya çıkan bir otoimmün bağ dokusu hastalığıdır. Bu hastalıkta eklemlerde sıcaklık artışı, şişlik, ağrı, hareket kısıtlılığı görülür. Cilt ve cilt altı tutulumu daha çok gövdede döküntü ve eklemlerin üzerindeki cilt altı dokuda şişlikler şeklindedir. Beyin tutulumu daha çok ergenlik döneminde özellikle kollarında ve bacaklarda istemsiz hareketler, yazıda bozulma, konuşma, yürüme bozukluğu gibi bulgularla ortaya çıkar. Kalp tutulumunda; kapak yetersizliği, kalp yetersizliği, kalp zarında sıvı birikimi ve ritim bozukluğu görülebilir. Kalp dışı organ tutulumları kendini sınırlarken kalp tutulumunda özellikle hastalığın tekrarlaması söz konusu olduğunda hasar kalıcı olup kalp ameliyatı bile gerekebilmektedir. Akut Romatizmal Ateş hastalığını taşıyanlar, hastalığın tekrarının önlenmesi için koruyucu ilaç kullanmalıdır.

Dr. Cemşit KARAKURT

Hatice Feyza AYDIN

Hepatit B

Hepatit B virüsünün neden olduğu akut veya kronik karaciğer hastalığıdır. Hastalığın kuluçka dönemi 40-180 gündür. Hepatit B, enfekte gebe kadında bebeğe, cinsel yolla çiftlere ya da kan yoluyla bulaşabilmektedir. Akut enfeksiyonda hastalarda bulantı, kusma, sarılık, karın ağrısı sık rastlanan bulgulardır. Hastaların bir kısmı akut tablo sonrasında kronik olarak enfekte kalmaktadır ve bu hastalarda uzun dönemde siroz ya da karaciğer kanseri gelişme riski bulunmaktadır. Hepatit B'den korunma amacıyla hepatit B aşısı mevcuttur ve koruyuculuğu %90'ın üzerindedir. Bu aşı her yenidoğan bebeğe rutin olarak uygulanır. Gebe kadın, hepatit B taşıyıcıysa doğacak bebeğine hepatit B aşısına ilaveten hepatit B serumu da yapılmalıdır.

Kök Hücre

Kendi kendini yenileyebilen, sınırsız bölünebilen, farklı hücrelere dönüşebilen, doku hasarını onarabilen öncül hücrelere kök hücreler denir. Kök hücreler embriyodan, fetüsten ve erişkinlerden (kan, kemik iliği, deri, diş, kas, beyin vb.) elde edilebilir. Tedavide en sık kullanılanı kan yapımından sorumlu olan hematopoietik kök hücrelerdir. Bunlar; kemik iliği, kordon kanı ve periferik kandan elde edilebilir. Hematopoietik kök hücre nakilleri hastalığın tipine göre kişinin kendinden kendine veya doku grubu uyumlu başka bir bireyden lösemi, lenfoma, multipl miyeloma, solid tümörler, çeşitli kansızlıklar, bağışıklık sistemi ve kalıtsal metabolik hastalıkların tedavisinde başarıyla uygulanabilmektedir. Bunların yanında omurilik hasarı, inme, Parkinson, Alzheimer, şeker hastalığı, hasarlı kalbin tamiri ve otoimmün hastalıkların tedavisinde kök hücrelerin kullanımıyla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Dr. Arzu AKYAY

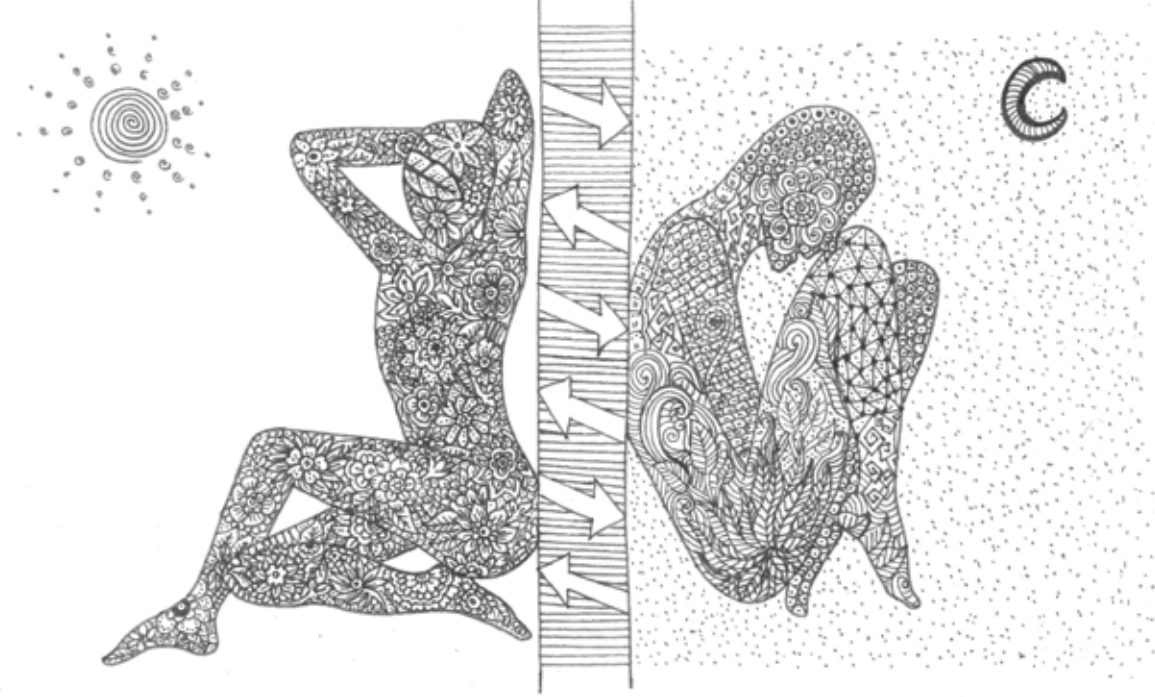

Betül Sümeyye US

Bipolar Bozukluk

Bipolar bozukluk, manik dönemler (çok konuşma, büyüklük düşünceleri, aşırı hareketlilik, riskli işlere girme vb. belirtiler) ve depresif dönemler (hayattan zevk alamama, isteksizlik, uyku ve iştah değişiklikleri, sinirlilik, yorgunluk, değersizlik düşünceleri vb. belirtiler) ile belirgin bir psikiyatrik hastalıktır. Bipolar bozukluk, iki uçlu duygudurum bozukluğu veya manik-depresif bozukluk olarak da bilinir. Yaşam boyu hastalığa yakalanma riski ortalama % 1 civarında olup kadın ve erkeklerde eşit oranda görülür. En az bir manik dönemin varlığı bu hastalık tanısı için şarttır. Fakat hastanın karma atak dediğimiz manik dönem ve depresif dönem özelliklerinin bir arada bulunduğu bir atak geçirmesi de tanı için yeterlidir. Bipolar bozukluk genelde yineleyicidir. Bu hastalar geçirdikleri manik ve depresif ataklar arasında koruyucu tedavi aldıkları sürece hastalık öncesindeki dönem kadar sağlıklı olabilirler.

Dr. Behice HAN ALMIŞ

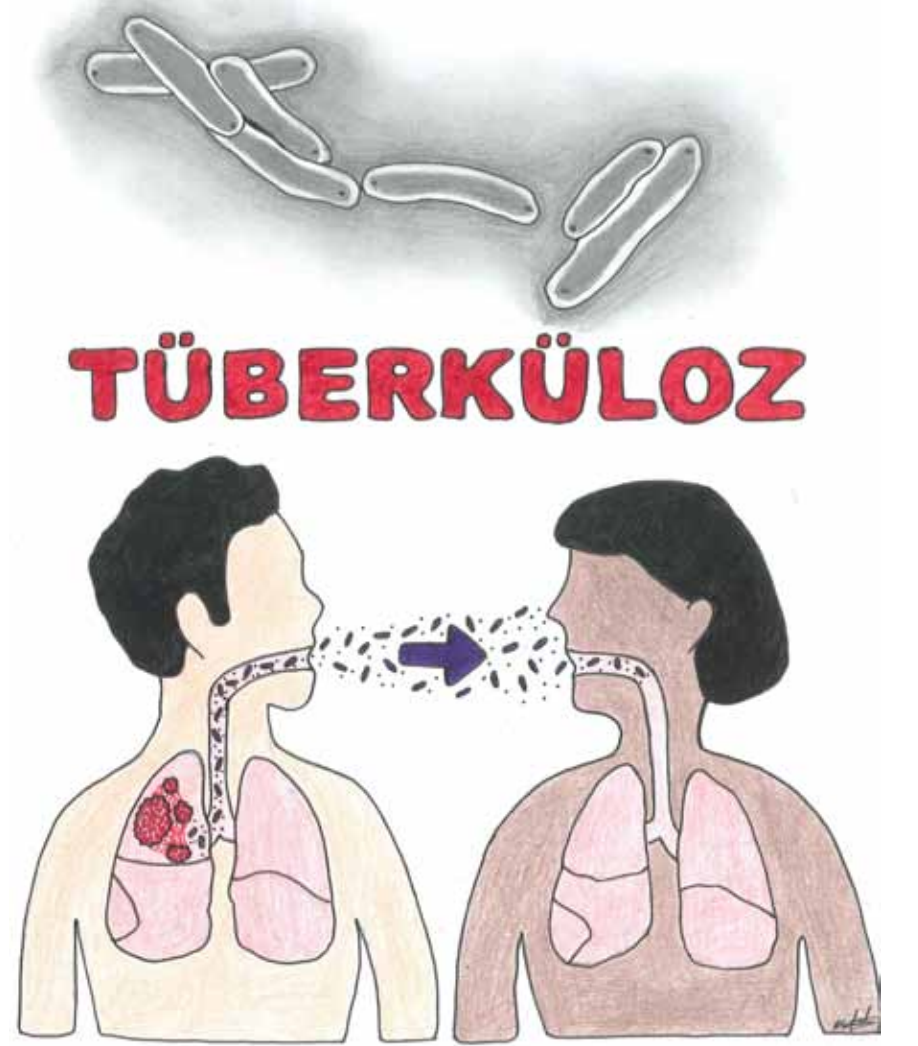

Melike Deniz İNAN-BİPOLAR BOZUKLUK

Tüberküloz

Tüberküloz hastalığı, mikrobik bir hastalık olup solunum yoluyla bulaşır ve çoğunlukla akciğerleri tutar. Öksürük, balgam ve kan tükürme en sık görülen yakınmalardandır. Akciğer filmi tanıda yardımcıdır. Tüberkülozun kesin tanısı, balgamda verem mikrobunun gösterilmesiyle konulur. Verem savaş dispanserlerinde tanı işlemleri, tedavi işlemleri, ilaçlar ve takipler ücretsizdir. Tüberkülozun tedavisinde çok güçlü ilaçlar vardır. Mikropları etkili bir şekilde öldürmek için tedavide başlangıçta dördü ilaç kullanılmaktadır. Verem mikrobunu, diğer mikroplara göre çok daha yavaş çoğaldığından ilaçları çok daha uzun süre kullanmak gerekir. Tedavi süresi altı aydır. Tüberkülozun tedavisi toplum sağlığı açısından son derece önemlidir. Bulaşıcı bir hastalık olduğu için tedavinin düzenli sürdürülmesi ve tamamlanması zorunludur.

Dr. Süleyman S. HACIEVLİYAGİL

Ahmet Mesut ŞENTÜRK

Fenilketonüri

Fenilketonüri, erken tanı konulduğunda tedavi edilebilen, otozomal çekinik kalıtmalı bir metabolik hastalıktır. Ülkemizde 3.000 canlı doğumda bir görülmektedir. Fenilketonüri hastalarında proteinli gıdalarda bulunan fenilalanin metabolize edilemez ve vücutta artan fenilalanin ile artıkları gelişmekte olan beyne zarar verir. Sonuçta çocuk ileri derecede zekâ özürlü olur ve sinir sistemini ilgilendiren birçok belirti ortaya çıkar. Yenidoğan bebek beslenmeye başladıktan 48 saat sonra alınan iki damla topuk kanıyla fenilketonüri hastalığının tanısı konmaktadır. Bebek erken taburcu olmuşsa bir hafta içinde tekrar topuk kanı alınmalıdır. Hastalık fenilalaninden kısıtlı diyetle tedavi edilir.

Jinekomasti

Jinekomasti, erkek meme dokusunun aşırı büyümesidir. Tarihte Mısır firavun heykellerinde de görülmektedir. Jinekomasti en sık yenidoğan, ergenlik ve yaşlılık dönemi olmak üzere hayatın üç döneminde saptanır. Ergenlikteki pubertal jinekomasti, fizyolojik bir durum olup %90 olguda üç yıl içinde kendiliğinden düzelir. Meme büyümesiyle oluşan ağrı, hassasiyet ve görüntüsel değişiklikler kişiyi rahatsız eder. Ergenlik ve yenidoğan dönemindeki jinekomastilerin çoğu kendiliğinden düzelirken diğer yaşlardaki jinekomasti için altta yatan hormonal hastalıklar, kullanılan ilaçlar ve kronik hastalıklar araştırılmalıdır. Ergenlik döneminde jinekomasti uzun süre devam ediyorsa ve kişiyi rahatsız eden yakınmalara neden oluyorsa ilaç tedavisi uygulanabilir. Buna rağmen düzelmezse cerrahi operasyon uygulanabilir. Hastalıktan korunmak için şişmanlığa neden olabilecek beslenme alışkanlığını bırakmak, alkol ve uyuşturucu kullanmamak ve bilinçsiz ilaç alımını engellemek önemlidir.

Dr. Yaşar DURMAZ

Betül Sümeyye US

Down Sendromu

Down sendromu, insanlarda en sık görülen kromozom bozukluğudur. Yaklaşık her 700 canlı doğumdan birinde görülmektedir. Down sendromunda 21. kromozomun iki yerine üç adet olması nedeniyle hücreler 47 kromozoma sahiptir. Anne yaşının ileri olması durumunda risk artmakla birlikte, her yaştaki gebelerde görülebilmektedir. Down sendromlu bireyler yukarı çekik gözler, düz burun köprüsü ve avuç içerisinde tek çizgi olması gibi bazı ortak özellikler taşırlar. Down sendromunda oldukça sık görülen ve hastalığın seyrinde en önemli yeri tutan tıbbi durum, doğuştan kalp hastalığıdır. Bu hastaların yaşam süreleri, günümüzde gelişen tıp ve iyi bakım sonucunda geçmişe oranla artmıştır. Down sendromlu çocukların tümünde farklı düzeylerde de olsa zihinsel yetersizlik vardır. Bu çocukların olabildiğince erken dönemde, gelişim özelliklerine uygun bir eğitim ve fizyoterapi programına alınması gereklidir.

Dr. Meltem KIVILCIM

Kübra SONAT

Travma Sonrası Stres Bozukluğu

Yoğun korku, çaresizlik, dehşet hissi uyandıran yaşamın bütünlüğünü tehdit eden bir travmaya maruz kalınması ya da şahit olunması sonrası gelişir. Travmatik olayın sürekli olarak hatırlanması, değişen biçimlerde tekrar yaşanıyor gibi hissedilmesi, göz önüne gelip gitmesi veya sıkıntı verici şekilde rüyada görülmesi önemli belirtilerdir. Ayrıca travmaya eşlik eden uyarılardan sürekli kaçınma, genel tepki düzeylerinde azalma, uykuya dalmakta veya sürdürmekte zorluk, aşırı irkilme tepkisi, yoğun bir öfke veya üzüntü, insanlardan uzaklaşma ya da insanlara yabancılaşma duygusu, duygulanımda kısıtlılık yani duygularını tam olarak yaşayamama, dikkatini belli bir konu üzerinde yoğunlaştıramama, önemli etkinliklere ilginin azalması gibi belirtiler görülür. Bu durumdaki kişilerin psikiyatrik yardım almaları çok yararlıdır.

Dr. Serdal ÖZDEMİR

Caner SEVERCAN-

Osteoporoz

Osteoporoz (kemik erimesi), kemik miktarının azalması ve yapısının değişmesiyle kolay kırılabilir hâle gelmesidir. Yaşlılar ve menopozdaki kadınlar en önemli risk grubudur. Osteoporoz, kalçanın veya omurların kolaylıkla kırılmasına, boy kısalmasına, kamburlaşmaya, sırt ağrılarına, göğüs kafesinin şekil değişikliğine neden olur. Kalsiyum ve D vitamini eksikliği, sigara ve alkol kullanmak, bazı hastalıklar sonucu hareketsiz yaşantı kemik erimesini artırır. Osteoporozdan korunmak için; kalsiyumdan zengin olan süt ve süt ürünleri ağırlıklı diyet uygulanmalı, menopozda ve yaşlılıkta diyete ek kalsiyum alınmalıdır. Yürüyüş ve merdiven çıkma gibi egzersizler yapılması, güneşli günlerde cildin güneşe maruz tutulması çok yararlıdır. Sigara ve alkolden kaçınmalıdır.

Menopoza giren kadınlar osteoporoz açısından araştırılmalıdır.

Dr. Semra AKTÜRK

Damre Nur KAYMAK

Kanguru Bakımı

Kangurular yavrularını karınları üzerinde bulunan bir kesede taşıyarak onlarla devamlı sıcak bir temas hâlinde bulunurlar. Bundan esinlenilerek yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde uygulanan kanguru bakımında, erken doğan veya düşük doğum ağırlıklı bebekler, sadece altı bağlanmış, başında bir başlık olacak şekilde anne veya babalarının çıplak göğüsleri üzerine yatırılırlar. Bu şefkatli fiziksel temas, bebeğin solunum ve kalp ritmini düzenler. Bebeğin vücut ısısı korunur, anne veya babasıyla arasında psikolojik bir bağ kurulur. Kanguru bakımı alan bebekler, anne sütüyle daha çok beslenirler, daha sakin uyurlar ve hastaneden daha kısa süre içinde taburcu edilirler. Bu bebeklerin kilo alımları da daha iyidir.

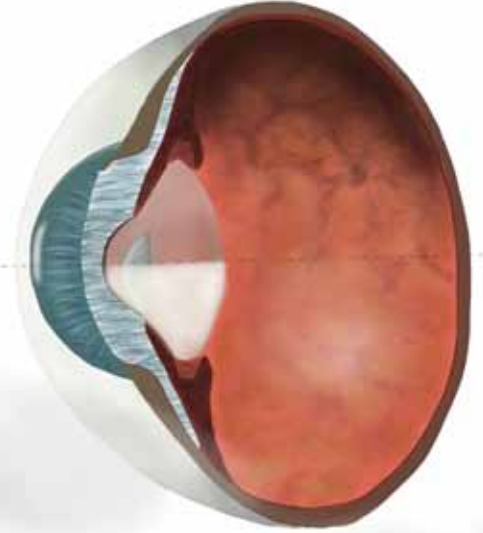
Katarakt

Gözün saydam olan merceğinin saydamlığını yitirmesine katarakt (göze perde inmesi) denir. Her yaş grubunda oluşabilir. En sık yaşlılığa bağlı gelişir. Bulanık (puslu) görme, araba ışığında gözde kamaşma, görmede azalma gibi belirtilere yol açar. Kataraktın günümüzdeki tek tedavisi ameliyattır. İlaçla tedavisi yoktur. Katarakt dışında gözde başka bir problem yoksa hastalar ameliyattan sonra oldukça iyi bir görme düzeyine ulaşırlar. Günümüzde fako emülsifikasyon (FAKO) ve lazer olarak iki yöntemle katarakt ameliyatı yapılmaktadır. Katarakt ameliyatları hastanın özel bir durumu yoksa göz damlasıyla uyuşturularak yapılır. Ameliyat sonrası hastaların mutlaka düzenli olarak göz muayenesine gelmesi ve verilen ilaçları doğru şekilde kullanması gerekir. Takip süresi dolduktan sonra gerekiyorsa düşük numaralı bir gözlük ve/veya okuma gözlüğü verilebilir.

Dr. Abuzer GÜNDÜZ

NORMAL GÖZ

KATARAKTLI GÖZ

Yeşim KUTLUTÜRK

Vertigo

Vertigo, denge sisteminde oluşan bir hastalık nedeniyle ortaya çıkan baş dönmesidir. Hafif baş dönmesi, boşlukta hissetme, göz kararması ve denge-sizlik hissinden çok şiddetli, hastayı yürüyemez, yataktan kalkamaz, gözlerini dahi açamaz hâle getiren, hayatı kâbusa çevirebilecek bir hareket bozukluğudur. Hasta, çevresinin gerçekten döndüğünü hisseder, bayılacakmış hissine, çaresizliğe ve korkuya kapılır. Vertigolu hastaya önce kulak ve sinir sistemi muayenesi yapılmalı, eğer hekim gerekli görürse ilgili tetkikler yapılmalıdır. Tedavide hasta istirahat etmeli, vertigoya neden olan asıl hastalığa yönelik tedavi yapılmalıdır. En sık sebep iç kulak hastalıklarıdır, bunu nörolojik hastalıklar izler. Kulak hastalıklarına bağlı vertigoda işitme azlığı, kulak çınlaması, kulak dolgunluğu da şikâyetlere eşlik edebilir. İlaç tedavisi, manevra tedavisi ve seyrek olarak cerrahi tedavi gerekebilir.

Dr. Ahmet KIZILAY

Burcu ATLI

Kronik Böbrek Hastalığı

Kronik böbrek hastalığı, böbreklerin işlevlerinde azalmaya başlayan ve böbrek yetersizliğine kadar giden bir süreçtir. Böbreklerin başlıca görevi vücudumuzda oluşan toksinleri ve zararlı maddeleri kandan temizleyip idrarla vücut dışına atılmasını sağlamaktır. Böbreğin en küçük birimi olan nefronlar bu hastalık sürecinde hasar görür, sayıları azalmaya başlar ve zaman içinde böbrekler işlevini yapamaz hale gelir. Bu durumun göstergesi olarak kanda üre ve kreatinin seviyeleri artar. Kaşıntı, bulantı, kusma, kansızlık (anemi), kemik hastalıkları gibi ek problemler ortaya çıkar. Son dönem böbrek hastalığı ya böbrek nakli ya da diyaliz tedavisi gerektirir. Her on kronik böbrek hastalığının yedisi hipertansiyon veya şeker hastalığına bağlı olduğundan bu hastalıkların diyet, egzersiz ve ilaç tedavisiyle kontrol edilmesi kronik böbrek hastalığının ilerlemesini önleyebilir.

Dr. Gülali AKTAŞ

Selma GAZİBEY

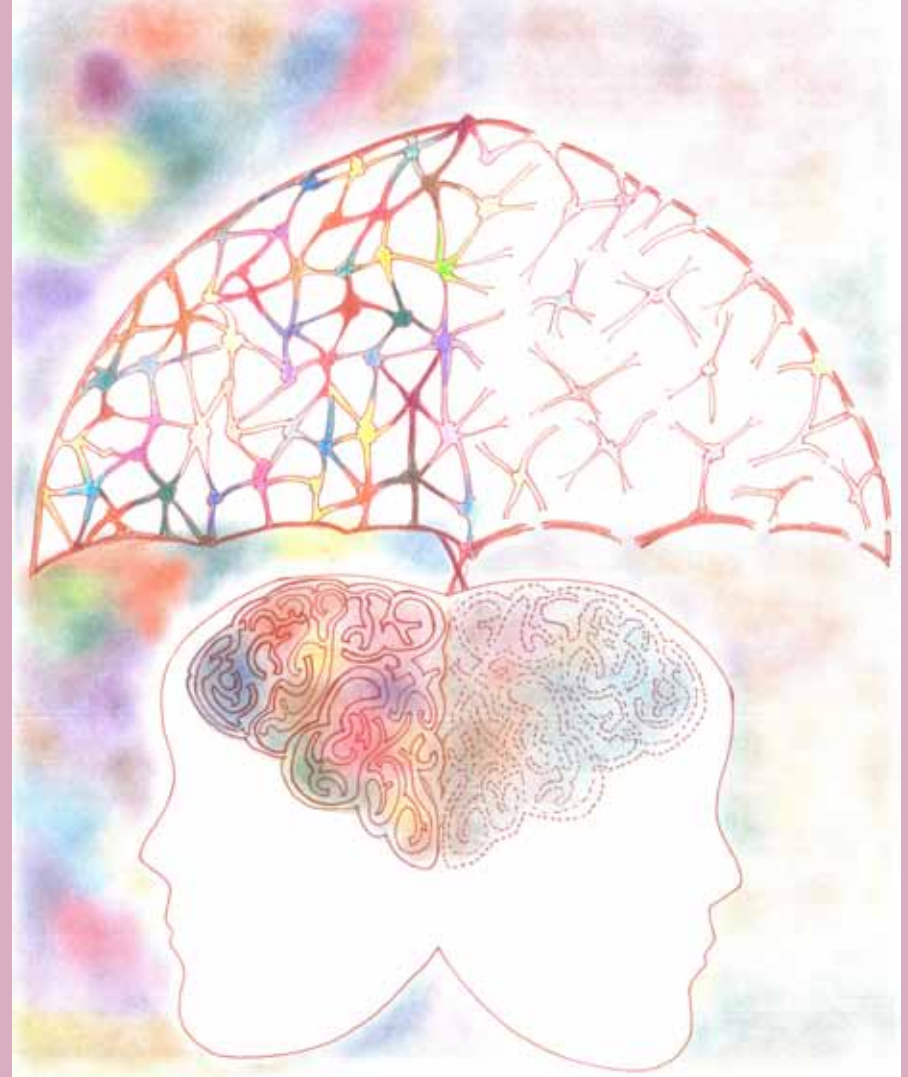
Talasemi

Talasemi (Akdeniz anemisi) otozomal çekinik kalıtsal bir bozukluk sonucu alyuvarların temel yapıtaşı olan hemoglobini üretmemeleri durumudur. Bunun sonucu olarak hastalarda kansızlık, solukluk, sararma, karaciğer ve dalak gibi organlarda büyüme (kemik iliği dışında kan yapılması nedeniyle) meydana gelir. Akdeniz ülkelerinde daha sık görülür. Tam kan sayımı, hemoglobin elektroforezi ve genetik tetkikleri yapılarak kesin tanı konur. Talasemi hastalarının tedavisinde temel prensip aylık kan transfüzyonları yapılması ve kan transfüzyonlarına bağlı biriken demirin uzaklaştırılması amacıyla demir bağlayıcı ilaçların kullanılmasıdır. Hastalığın kesin tedavisi kök hücre naklidir. Talasemili çocuğu olan çiftlerin her gebelik için yüzde yirmi beş oranında tekrar talasemili çocuk sahibi olma riski bulunmaktadır. Ülkemizde talasemi kontrol programı kapsamında, evlenen çiftlerin büyük kısmı evlilik öncesi taşıyıcılık açısından taramakta ve her iki bireyin taşıyıcı olması durumunda ise çift bilgilendirilmektedir.

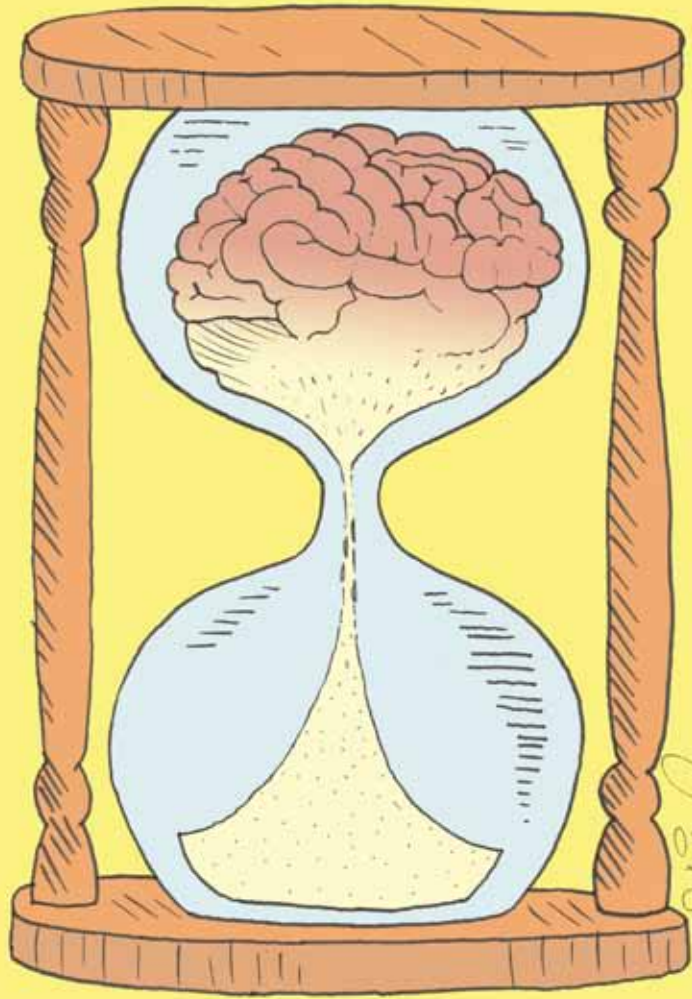

Damre Nur KAYMAK

Belma UZUNYURT

UNUTMADAN, ALZHEIMER...

SAYI
COŞAR 2015

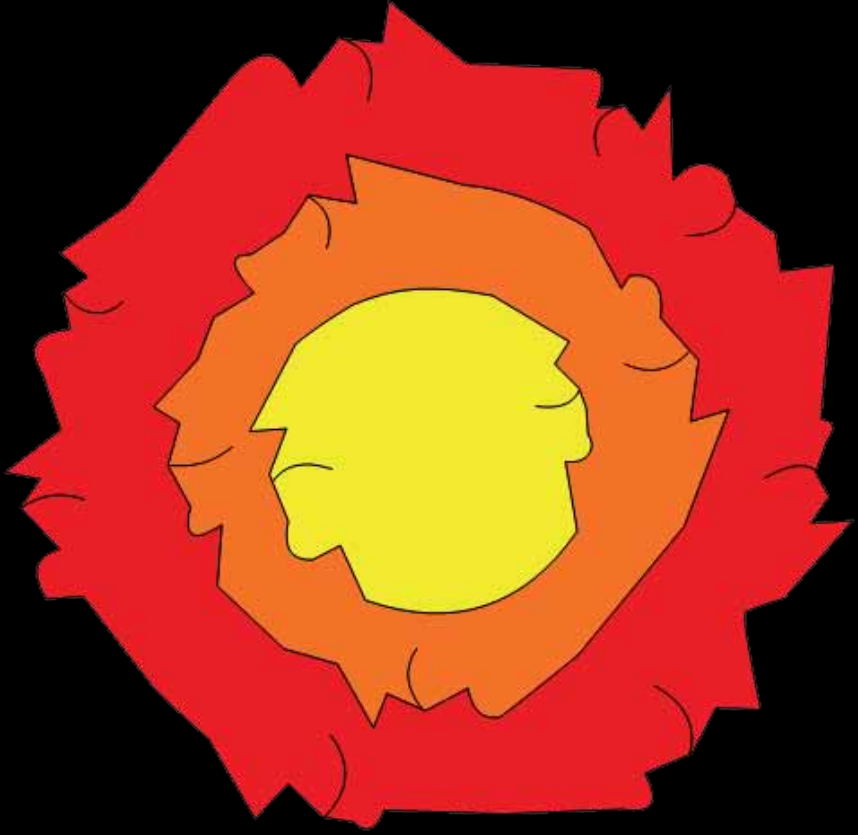
Damre Nur KAYMAK

-ALZHEIMER-

ALZHEIMER

Fatma ÇİLEK-

Uğur YEŞİLYURT-BİPOLAR BOZUKLUK

BİPOLAR BOZUKLUK

Utku SÖNMEZ

Zafer KOÇAK

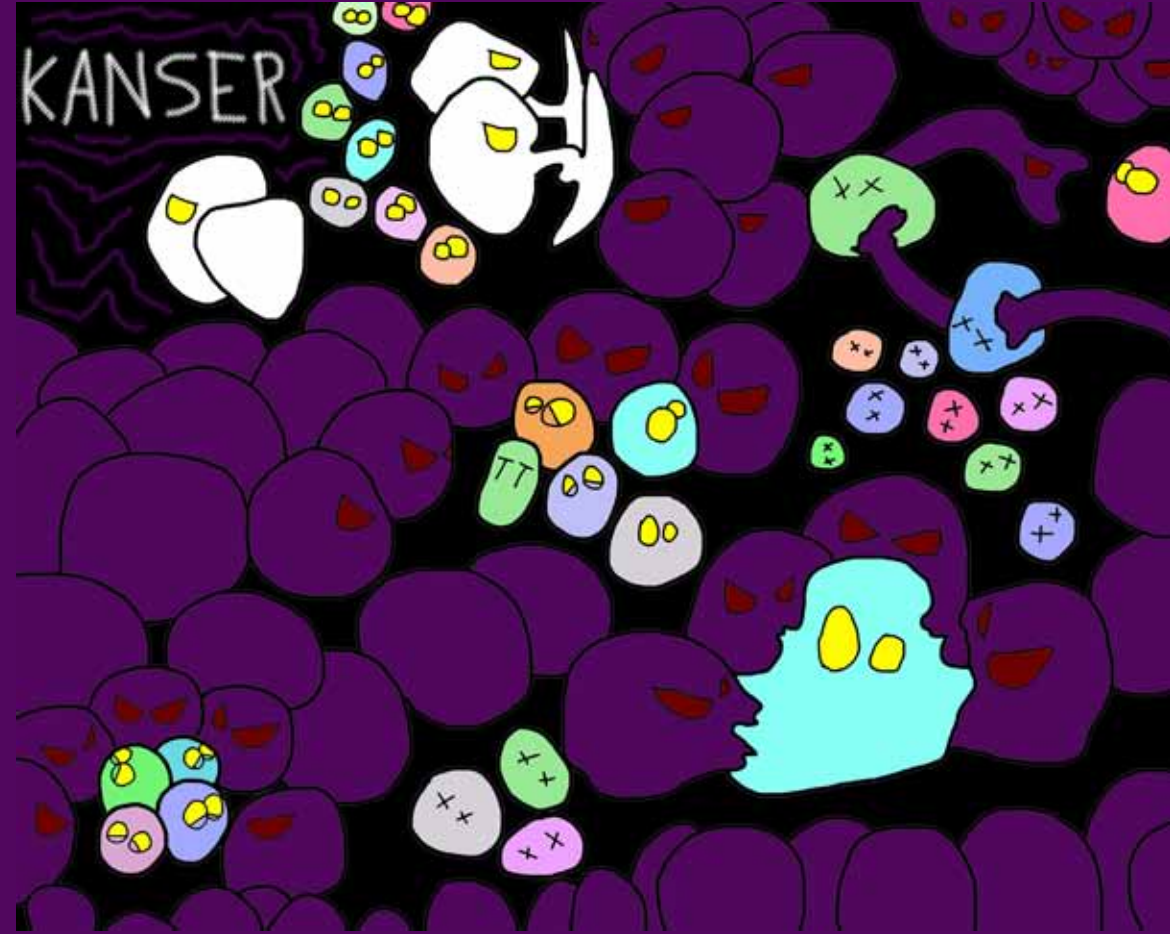

- OBEZİTE -

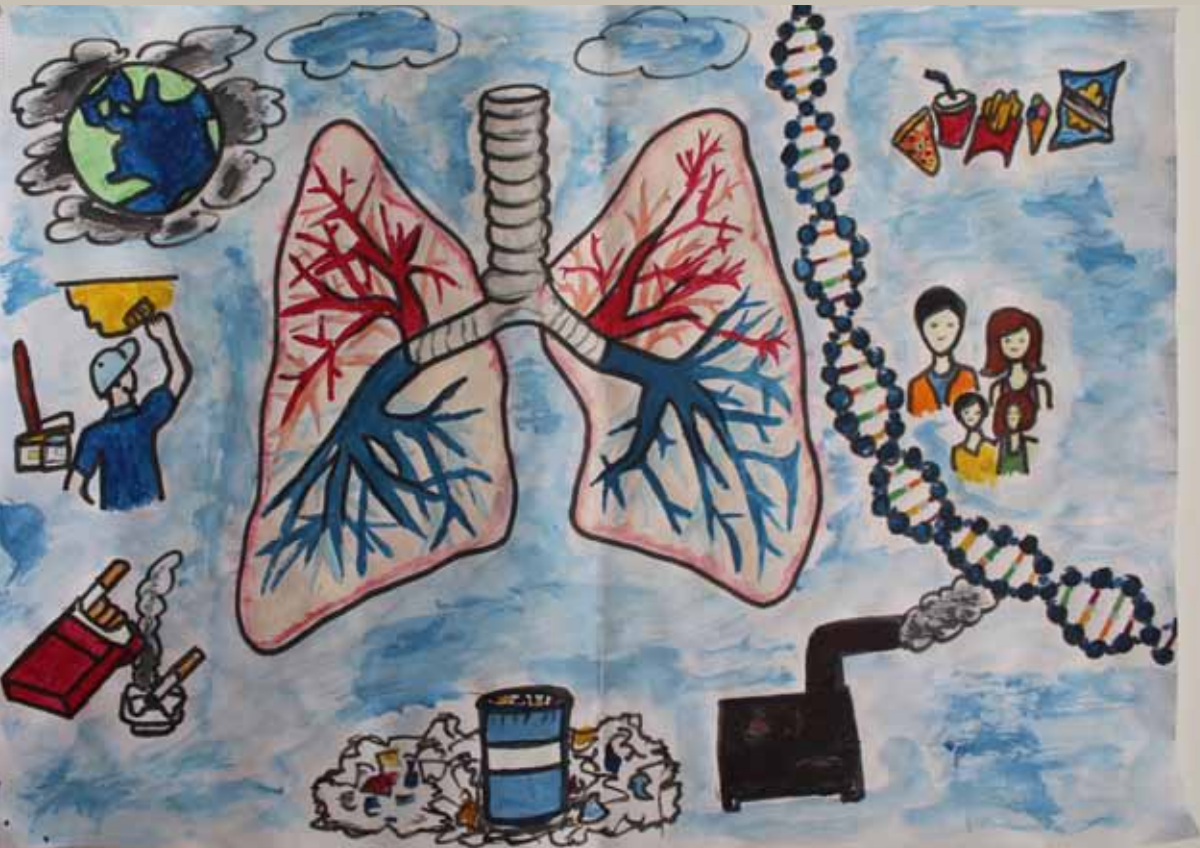
Meral ESER

Kübra KAYA-KANSER

Ömer Said ÇAĞDIR-KANSER

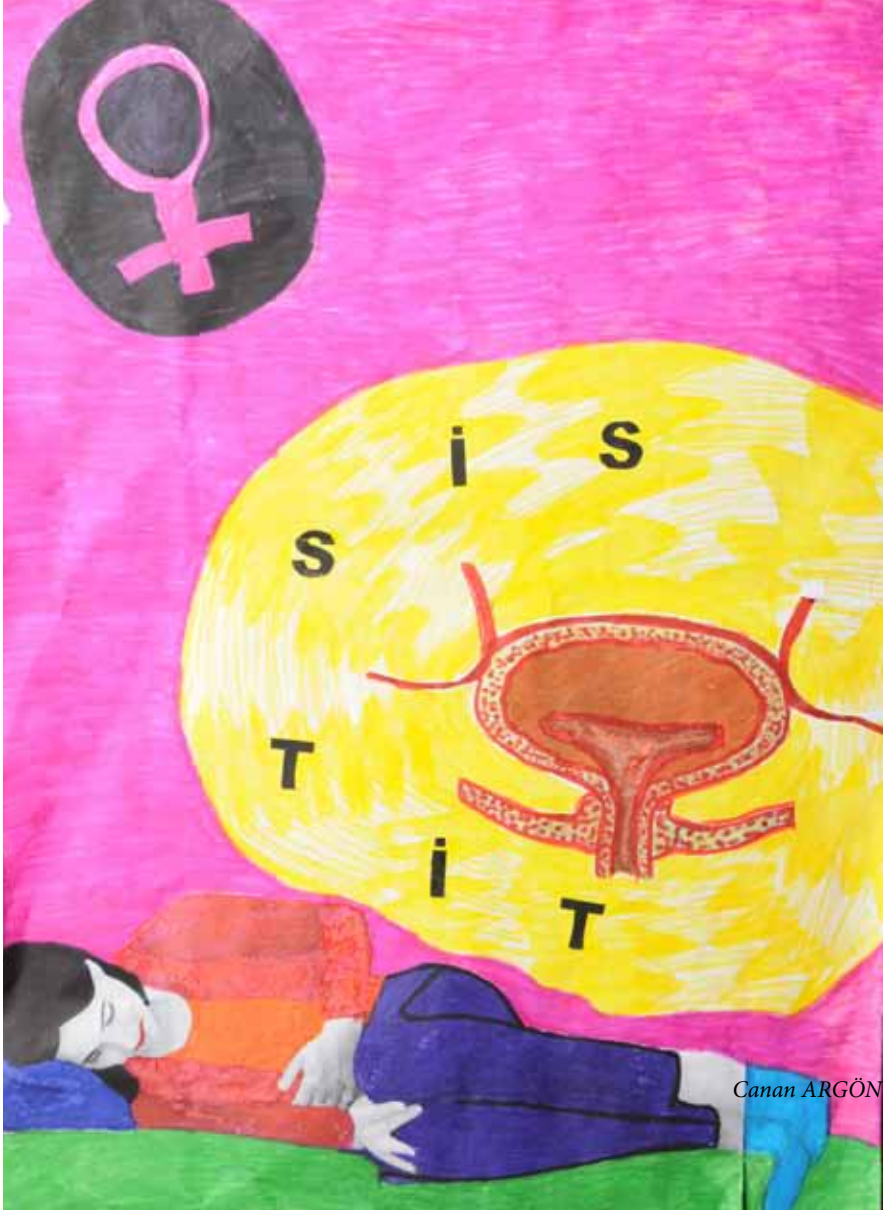

Gülşen KILIÇ-ÇEVRE ve AKCİĞER

İrem ÇAKIR-AKCİĞER HASTALIĞI

Canan ARGÖNÜL-SİSTİT

Elif Nur YALÇIN-ŞİZOFRENİ

Uğur YEŞİLYURT-MİYOP GÖZLÜKLÜ

Sinir Bozukluğu

Muhammet Yavuz GÖMLEKSİZ

Aybüke ESER-FENİLKETONÜRİ

Merve GÖKÇE-ALYUVARLAR